

CONSELL DE GARANTIES ESTATUTÀRIES DE CATALUNYA

Nota en relació amb el Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries 15/2013, de 8 de novembre, sobre el Reial decret 609/2013, de 2 d'agost, pel qual s'estableixen els llindars de renda i patrimoni familiar i les quanties de les beques i els ajuts a l'estudi per al curs 2013-2014, i es modifica parcialment el Reial decret 1721/2007, de 21 de desembre, pel qual s'estableix el règim de les beques i els ajuts a l'estudi personalitzats, així com sobre la Resolució de 13 d'agost de 2013, de la Secretaria d'Estat d'Educació, Formació Professional i Universitats, per la qual es convoquen beques de caràcter general per al curs acadèmic 2013-2014, per a estudiants que cursin estudis postobligatoris

Conclusions del Dictamen:

Primera. L'apartat 1 de l'article 5, en la part que remet a l'aplicació de la fórmula prevista a l'article 9.2 del Reial decret 1721/2007; i l'apartat tres de la disposició final segona, en la part que dona nova redacció a l'article 9.2 del Reial decret 1721/2007, del Reial decret 609/2013, de 2 d'agost, pel qual s'estableixen els llindars de renda i patrimoni familiar i les quanties de les beques i els ajuts a l'estudi per al curs 2013-2014, i es modifica parcialment el Reial decret 1721/2007, de 21 de desembre, pel qual s'estableix el règim de les beques i els ajuts a l'estudi personalitzats, vulneren les competències de la Generalitat de l'article 114.3 de l'Estatut, en relació amb els articles 131.3.d i 172.1.g EAC, i són contraris a l'article 149.1.30 de la Constitució.

Adoptada per unanimitat.

L'article 9.2 RD 1721/2007, en la redacció donada per la disposició final segona, apartat tres, del RD 609/2013, regula un nou element de les beques, la quantia variable, que s'afegeix a les diferents quanties fixes ja previstes. Aquesta quantia variable es distribueix entre els sol·licitants en funció de la renda familiar i del rendiment acadèmic dels estudiants, factors que es ponderen mitjançant una fórmula matemàtica que s'estableix en el precepte.

L'article 5.1 RD 609/2013 regula la quantia variable de les beques per al curs acadèmic 2013-2014 i es remet expressament a la fórmula continguda en l'article 9.2 RD 1721/2007 per tal de determinar l'import que correspon a cada sol·licitant.

Aquests preceptes reglamentaris tenen, segons estableix la disposició final primera del RD 609/2013, caràcter bàsic. Ara bé, d'acord amb el concepte material de bases, definit per la doctrina constitucional, les normes bàsiques estableixen un comú denominador normatiu i no poden arribar a un grau de detall que buidi de contingut les competències de desenvolupament normatiu que corresponen a les comunitats autònomes. Aquesta doctrina té el seu trasllat a les normes estatals que regulen subvencions, de manera que l'Estat, quan estableix subvencions en una matèria sobre la que té competència per establir les bases, no pot regular completament tots els elements de la subvenció atès que ha de deixar espai normatiu suficient per tal que les comunitats autònomes puguin concretar amb major detall l'afectació o destí de la subvenció i desenvolupar i complementar la regulació (STC 13/1992, de 6 de febrer, FJ 8.b). D'acord amb aquesta doctrina constitucional, l'article 114.3 EAC estableix que correspon a la Generalitat, en matèries de competència compartida, precisar normativament les finalitats de la subvenció, completar la regulació de les condicions d'atorgament i tota la gestió.

La regulació de la quantia variable de les beques s'inscriu en la matèria d'educació respecte de la qual a la Generalitat té competències compartides. En particular, l'article 131.3.d EAC, pel que fa als ensenyaments no universitaris, i l'article 172.1.g EAC, en relació amb els estudis universitaris, atribueixen competències a la Generalitat en relació amb el desplegament normatiu i l'execució del sistema de beques.

PALAU CENTELLES

Baixada de Sant Miquel, 8 - 08002 Barcelona

Tel. + 34 93 317 62 68 Fax + 34 93 318 17 20

consell@cge.cat

La regulació continguda en els articles 5.1 RD 609/2013 i 9.2 RD 1721/2007, en incorporar una fórmula tancada per ponderar els criteris que determinen la quantia variable, no deixa marge d'intervenció a la Generalitat, per la qual cosa no solament es priva a aquesta de precisar els objectius de la subvenció, sinó que tampoc no permet completar la regulació de les condicions d'atorgament, com estableix l'article 114.3 EAC. Per això, ambdós preceptes vulnereu les competències de la Generalitat.

Segona. L'apartat 2 de l'article 5 i l'apartat divuit de la disposició addicional segona, que afegeix la lletra *d* a l'apartat 2 de l'article 40 del Reial decret 1721/2007, del Reial decret 609/2013, vulnereu les competències executives de la Generalitat de l'article 114.3 de l'Estatut, en relació amb els articles 131.3.*d* i 172.1.*g* EAC.

Adoptada per unanimitat.

L'article 5.2 RD 609/2013 atribueix al Ministeri d'Educació, Cultura i Esports la possibilitat de fer una distribució provisional del 50% de la quantia variable entre les sol·licituds tramitades en la convocatòria en curs, i també l'autoritza a dur a terme la distribució definitiva del 100% entre totes les sol·licituds amb dret a la quantia variable. Igualment, la disposició final segona, apartat divuit, RD 609/2013, afegeix un nou paràgraf *d* a l'article 40.2 RD 1721/2007, el qual atribueix al Ministeri d'Educació la funció de distribuir la quantia variable entre les sol·licituds utilitzant la fórmula prevista a l'article 9.2 RD 1721/2007, i deixa a les comunitats autònomes únicament l'abonament de les quantitats resultants als beneficiaris.

Es tracta en ambdós casos de funcions executives sobre la gestió de la quantia variable de les beques que s'atribueixen al Ministeri d'Educació. Aquesta centralització de competències executives no és conforme a la doctrina del Tribunal Constitucional establerta a les STC 188/2001, de 20 de setembre, i STC 212/2005, de 21 de juliol, que van reconèixer amb rotunditat la competència de la Generalitat respecte de la gestió, el control i la resolució de les sol·licituds de beca. Tot i aquests pronunciaments del Tribunal Constitucional, les esmentades competències d'execució estan pendents de traspàs a la Generalitat, fet que determina que l'exercici d'aquestes per part de l'Estat hagi de considerar-se anòmal, situació que requereix una solució definitiva mitjançant el corresponent decret de traspàs.

En tot cas, l'atribució al Ministeri d'Educació d'actuacions executives en relació amb la gestió de la quantia variable vulnera les competències que correspon a la Generalitat d'acord amb l'article 114.3 EAC en relació amb els articles 131.3.*d* i 172.1.*g* EAC.

Tercera. L'apartat 5 de la disposició addicional tercera del Reial decret 609/2013 vulnera l'article 211 de l'Estatut, pel que fa a l'autonomia financera de la Generalitat.

Adoptada per majoria.

La disposició addicional tercera, apartat 5, RD 609/2013 estableix el deure de les comunitats autònomes d'assumir la diferència entre el cost del preu públic que s'hagi fixat per a les matrícules universitàries i la quantia de la beca de matrícula aportada pel Ministeri d'Educació, i compensar, així, les universitats, de manera que el beneficiari de la beca quedi efectivament exempt de qualsevol obligació econòmica. Aquesta regulació és aplicació reglamentària de la prevista en l'article 7.1 del Reial decret llei 14/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents de racionalització de la despesa pública en l'àmbit educatiu, precepte legal que va ser objecte del DCGE 7/2012, de 8 de juny, i ha estat impugnat pel Govern de la Generalitat davant el Tribunal Constitucional (recurs d'inconstitucionalitat núm. 301-2013, pendent de sentència).

Tal com es va concloure en el Dictamen esmentat, en relació amb el precepte equivalent del Reial decret llei, la imposició d'un deure de cofinançar les beques estatals de matrícula vulnera l'autonomia financera de despesa de la Generalitat que li garanteix poder escollir i realitzar les seves pròpies

polítiques, tot fixant amb llibertat la destinació i l'orientació de la despesa pública, dins de les seves competències.

Quarta. La disposició final primera del Reial decret 609/2013, en la part que invoca com a títol competencial l'establert en l'article 149.1.1 de la Constitució, és contrària a l'ordre constitucional de competències.

Adoptada per unanimitat.

La disposició final primera invoca com a títols competencials que emparen la regulació continguda en el RD 609/2013 els previstos en els apartats 1 i 30 de l'article 149.1 CE. La invocació del títol competencial sobre «la regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals» reconegut a l'article 149.1.1 per tal de justificar la regulació del sistema de beques i ajudes a l'estudi no es conforme a la doctrina del Tribunal Constitucional.

Les STC 188/2001 (FJ 12 i 13) i STC 21/2005 (FJ 5), van declarar que l'enquadrament de la regulació de les beques es materialitza en l'article 149.1.30 CE, que habilita a l'Estat per dictar les «normes bàsiques de desenvolupament de l'article 27 de la Constitució», que reconeix el dret a l'educació, i no en l'article 149.1.1 CE perquè el primer és més específic que el segon, atès que les beques es configuren com a l'element central per a l'efectivitat del dret a l'educació. Per tant, la disposició final primera RD 609/2013 és contrària a l'ordre constitucional de competències.

Cinquena. L'apartat 1 de l'article 1 de la Resolució de 13 d'agost de 2013, de la Secretaria d'Estat d'Educació, Formació Professional i Universitats, per la qual es convoquen beques de caràcter general per al curs acadèmic 2013-2014, per a estudiants que cursin estudis postobligatoris, vulnera les competències executives de la Generalitat de l'article 114.3 de l'Estatut en relació amb els articles 131.3.d i 172.1.g EAC.

Adoptada per unanimitat.

L'article 1.1 de la Resolució efectua la convocatòria de les beques i ajudes a l'estudi per al curs 2013-2014. Tal i com ha considerat el Tribunal Constitucional, l'acte de convocatòria és una aspecte de gestió que s'integra en el procediment de concessió de la subvenció i que correspon, amb caràcter general, a les comunitats autònomes (STC 113/2013, de 9 de maig, FJ 8).

A partir d'això, el caràcter executiu d'aquesta funció determina que, d'acord amb l'article 114.3 EAC i en vista de la doctrina constitucional sobre les competències de la Generalitat en matèria de beques (STC 188/2001 i 212/2005), l'exercici per part d'un òrgan de l'Estat vulneri les competències de la Generalitat.

Sisena. L'apartat 4 de l'article 2; els apartats 6 i 7 de l'article 50; i l'apartat 2 de la disposició transitòria primera de la Resolució de 13 d'agost de 2013 vulneren les competències executives de la Generalitat de l'article 114.3 de l'Estatut en relació amb els articles 131.3.d i 172.1.g EAC.

Adoptada per unanimitat.

L'article 2.4 de la Resolució atribueix al Ministeri d'Educació la distribució provisional del 50% i la definitiva del 100% de la quantia variable de les beques, reproduint així el contingut de l'article 5.2 RD 609/2013. L'article 50.6 de la Resolució preveu que la Secretaria d'Estat d'Educació, Formació Professional i Universitats assigni el percentatge de l'import disponible per a la quantia variable de les beques que es destinarà als becaris universitaris i als no universitaris i atribueix a la Subdirecció General de Tecnologies de la Informació i Comunicacions del Ministeri d'Educació la funció de distribuir l'import de la quantia variable entre els sol·licitants que hi tinguin dret mitjançant l'aplicació

CONSELL DE GARANTIES ESTATUTÀRIES DE CATALUNYA

de la fórmula prevista a l'article 9.2 RD 1721/2007. L'article 50.7 de la Resolució estableix els òrgans del Ministeri d'Educació als quals correspon formular la proposta de concessió de les quanties variables i dictar la resolució definitiva de la convocatòria. Finalment, la disposició transitòria primera, apartat 2, de la Resolució, exceptua de les funcions que, mitjançant conveni, poden exercir les comunitats autònomes les previstes en l'article 50.6 respecte de la distribució de la quantia variable.

Tots aquests preceptes de la Resolució tenen per objecte funcions executives en relació amb la gestió de la quantia variable de les beques que s'atribueixen a òrgans de l'Estat, fet que determina que vulnerin les competències executives de la Generalitat.

Setena. L'apartat divuit de la disposició addicional segona del Reial decret 609/2013, que modifica la lletra c de l'apartat 2 de l'article 40 del Reial decret 1721/2007, no vulnera les competències executives de la Generalitat.

Adoptada per unanimitat.

La disposició final segona, apartat divuit, RD 609/2013, modifica el paràgraf c de l'article 40.2 RD 1721/2007, que fixa el calendari de la liquidació que correspon a les comunitats autònomes i dels lliuraments econòmics que l'Estat els ha de fer, així com el termini màxim de l'Estat per liquidar l'import de les beques a les comunitats autònomes. Aquesta previsió normativa, en si mateixa no és contrària a la distribució competencial relativa a les competències executives.

Barcelona, 11 de novembre de 2013